

Het Woord, de cultuur en Israël

Ds. D.J. Diepenbroek, Rouveen

De Heere spreekt door Zijn Woord. Het is een belijdenis waar Jood en christen 'amen' op zeggen. De Heere heeft Zich geopenbaard in Zijn Woord. Hij spreekt door Zijn Woord. Het Woord is de viva vox Dei (de stem van de levende God). Als wij willen weten wat de Heere zegt, moeten wij naar Zijn Woord luisteren.

Jood en christen delen de overtuiging dat God spreekt in Zijn Woord. Zij delen echter niet het antwoord op de vraag wat God in Zijn Woord spreekt. Als een Jood en een christen zich samen buigen over een gedeelte uit het Oude Testament kan het zijn dat de Jood zich afvraagt hoe de christen Jezus erin tegenkomt en de christen zich afvraagt hoe de Jood Jezus er niet in tegenkomt. De christen zal dan wijzen naar het deksel dat op hun hart ligt als zij de Schrift lezen. Het zijn woorden die nooit hooggevoelend maar vrezend uitgesproken mogen worden (Rom. 11:20). Hoe gaan wij om met het Woord? Verstaan wij wel wat wij lezen? Wij kijken in dit artikel in twee spiegels: de spiegel van de orthodoxe Joden en de spiegel van de Messiasbelijdende Joden.

De spiegel van de orthodoxe Joden

Het kan ons pijn doen in ons hart als wij een orthodoxe Jood zien lezen uit de Tenach of zien bidden bij de Klaagmuur. Ze verstaan niet wat ze lezen, want er ligt een deksel op hun hart. Zij ijveren voor God, maar niet met verstand. Het is een pijn die zich niet verdraagt met zelfingenomenheid of hoogmoed. Als wij op zo'n manier naar hen kijken, moeten wij nog eens goed kijken. We zien dan grote ernst en diepe eerbied. Stempelt dat ons lezen van de Schrift? Kenmerkt dat ons bidden tot God? Kan het zijn dat zij een ijver tot God zonder verstand hebben maar dat van ons niet eens gezegd kan worden dat wij ijveren voor God? Ik herinner mij nog goed van mijn bezoeken aan Israël dat mij steeds weer opviel dat elke vrije minuut (in het park, wachtend op de bus) gebruikt werd om het Woord te lezen. Steekt ons grijpen naar onze mobiel in het openbaar vervoer, in de wachtkamer bij de apotheek of op straat daar niet heel schril bij af?

De spiegel van de Messiasbelijdende Joden

Het gaat in dit themanummer over het spreken van de Heere door het Woord en de cultuur. Wij krijgen snel een

ongemakkelijk gevoel bij de woordcombinatie 'Woord en cultuur'. We denken dan meteen aan veranderende visies op homoseksualiteit en de vrouw in het ambt in andere kerken. We vergeten echter dat de cultuur ook ons beïnvloedt. Als het in de preek over duurzaamheid gaat, kunnen we zo'n preek afdoen als links, horizontaal of oppervlakkig. We zijn dan klaar met het onderwijs dat wij ontvingen en kunnen op de oude voet (met dito voetafdruk) doorleven. Klagen de profeten – die vaak heel concreet de zonden van het volk aanwezen – ons dan niet aan? Ik denk bij het woord 'cultuur' niet alleen aan de cultuur om ons heen, maar ook om de leescultuur van het Woord waarin wij opgegroeid zijn. Wij zijn vertrouwd met het schema van Handelingen: Jeruzalem, Judea, Samaria en de einden van de aarde. Jeruzalem en Israël verdwijnen bij deze

beweging al snel uit beeld en dat lijkt aan te sluiten op het slot van Handelingen. Paulus is in Rome, de Joden twisten en het Woord wordt verkondigd onder de heidenen. Jeruzalem is voorbij. Rome heeft de toekomst. Ik las onlangs een boek van de Messiasbelijdende Jood Mark Kinzer. Hij wijst erop dat er in Handelingen een ander patroon zichtbaar wordt: niet van Jeruzalem naar Rome maar een heen-en-weergaande beweging tussen de zendingsgemeenten en Jeruzalem. Het slot van Handelingen wil ons niet duidelijk maken dat Jeruzalem verleden tijd is en de Joden afgedaan hebben. Hij laat ons niets anders zien dan het einde van de gelijkenis van de verloren zoon: de oudste zoon staat buiten en wij weten niet of en wanneer hij binnengekomen is. Er is verwachting voor Israël, omdat de God van Israël een God van Zijn Woord is.